LIBRIS | We know books

Cozmin DINU

ROMÂNIA...
spune-mi dacă mai eşti

EDITURA VICOVIA

LIBRIS | We know books

Cuprins

România, spune-ne dacă mai ești 3
Prefață.
De ce am scris această carte 7
Capitolul I
România copilăriei mele 11
Capitolul II
România satelor care se sting 18
Capitolul III
România dintre două lumi 24
Capitolul IV
România care pleacă 28
Capitolul V
România fără locuri de muncă 32
Capitolul VI
România furată 36
Capitolul VII
România rămasă în urmă 43
Capitolul VIII
România care trimite bani acasă 47
Capitolul VIX
România de peste granițe 52

LIBRIS | We know books

Capitolul X
România care nu mai credea în nimic 56
Capitolul XI
Anii în care România a fost trădată 60
Capitolul XII
O țară care nu mai voia să vorbească despre politică 66
Capitolul XIII
Când începi să înțelegi lumea 74
Capitolul XIV
Întrebările care încep să doară 79
Capitolul XV
Anul schimbării 84
Capitolul XVI
România pe care începeam să o descopăr 91
Capitolul XVII
România pe care o vezi pentru prima dată cu adevărat 100
Capitolul XVIII
România despre care nu ni s-a spus 105
Capitolul XIX
Când începi să înțelegi că adevărul deranjează 110
Capitolul XX
Când strada începe să vorbească 115
Capitolul XXI
Între resemnare și speranță 120
Capitolul XXII
Bucureștiul și promisiunea unei noi Românii 125
Capitolul XXIII
România care fierbea în tăcere 130
Capitolul XXIV
Noaptea în care România s-a trezit 134
Capitolul XXV
Oboseala și așteptarea 141
Capitolul XXVI
România pe care începeam să o înțeleg 146
Capitolul XXVII
România care nu se mai înțelegea pe ea însăși 150
Capitolul XXVIII
România care începea să se împartă 154
Capitolul XXIX
Anul în care lumea s-a oprit 159
Capitolul XXX
Lumea care ieșea din pandemie 164
Capitolul XXXI
România care începea să strige din nou 169
Capitolul XXXII
Războiul care ne-a împărțit 173
Capitolul XXXIII
România între frică și propagandă 178
Capitolul XXXIV
Președintele care dispăruse 182
Capitolul XXXV
Țara care își căuta liderii 186
Capitolul XXXVI
Campania care a împărțit România 190

LIBRIS | We know books

Capitolul XXXVII
România care nu mai avea răbdare 195
Capitolul XXXXIII
Alegerile care au rupt România 199
Capitolul XXXIX
România care nu a plecat niciodată 204
Capitolul XXXX
România care încă respiră 207
Capitolul XXXXI
De ce rămân 211
Capitolul XXXXII
România, spune-ne dacă mai ești 216
Capitolul XXXXIII
Blestemul celor care nu mai tac 220

Cuvânt de final

Institutul pentru Politici Economice și Publice își dorește să susțină dezvoltarea societății românești prin promovarea de proiecte culturale, educaționale și de cercetare, capabile să crească nivelul intelectual al comunității. Considerăm că educația, cultura și cercetarea reprezintă componente de bază ale unei societăți sănătoase și premise necesare pentru creșterea avuției naționale și a prosperității.

Fără aceste elemente, o societate nu poate evolua firesc și riscă să rămână blocată într-un ciclu vicios, în care lipsa de educație, slăbiciunea instituțiilor, sărăcia și neîncrederea se alimentează reciproc. De aceea, credem că rolul institutelor de cercetare trebuie să crească, iar acestea trebuie să ofere societății repere, idei, studii și instrumente utile pentru înțelegerea realității și pentru construirea unui viitor mai bun.

Considerăm că pregătirea unei persoane trebuie să continue pe tot parcursul vieții și nu trebuie să se încheie odată cu finalizarea școlii. Inteligența câștigată poate fi ușor pierdută dacă nu

LIBRIS | We know books

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Dinu, Cozmin
România... spune-ne dacă mai ești / Cozmin Dinu. - Bacău : Vicovia, 2026
ISBN 978-606-994-102-7
821.135.1

România, spune-ne dacă mai ești

România nu a dispărut într-o zi. Nu a existat un moment în care cineva să spună: „De astăzi, România nu mai este." Nu a fost o ruptură clară, nu a fost o prăbușire care să lase în urmă zgomot și fum. Dispariția nu a fost bruscă, nu a fost vizibilă, nu a fost anunțată. A fost lentă. A fost tăcută. A fost acel tip de schimbare care nu te lovește dintr-o dată, ci te înconjoară treptat, până când începi să o simți fără să îți dai seama exact când a început.

A fost ca o uzură invizibilă. Ca o casă care, privită din față, pare întreagă, dar înăuntru începe să se crape. Ca un drum pe care mergi zilnic și care, fără să observi, se degradează până când într-o zi îți dai seama că nu mai duce nicăieri. România nu a dispărut într-un moment, ci în sute de momente mici, aproape neînsemnate, care, adunate, au schimbat totul.

A dispărut puțin câte puțin. În fabricile care au tăcut, acolo unde zgomotul utilajelor a fost înlocuit de liniște și de rugină. În satele care au

LIBRIS We know books

rămas fără tineri, unde porțile stau închise și curțile par mai mari decât erau, pentru că nu mai e nimeni să le umple. În copiii care au crescut departe de părinți, învățând prea devreme ce înseamnă dorul. În oamenii care, după ani de dezamăgiri, au început să creadă că nimic nu se mai poate schimba. A dispărut în tăceri, în plecări, în resemnări.

A dispărut în promisiuni repetate până când nu au mai însemnat nimic. În discursuri care sunau bine, dar nu ajungeau niciodată la viața reală a oamenilor. În acea distanță tot mai mare dintre ce se spune și ce se trăiește. În acea senzație că lucrurile nu mai depind de tine, că oricât ai încerca, direcția este deja stabilită în altă parte.

Și poate cel mai greu de văzut a fost faptul că dispariția nu s-a simțit ca o pierdere bruscă, ci ca o obișnuință. Oamenii s-au obișnuit cu puținul. Cu nedreptatea. Cu ideea că „așa e peste tot". Cu gândul că nu are rost să mai lupți. Și, încet, fără să își dea seama, au început să tacă. Iar din tăcerea aceasta s-a construit cea mai mare schimbare.

Dar, în același timp, România nu a încetat niciodată să existe. Nu a dispărut cu adevărat, pentru că sunt lucruri care nu pot fi șterse atât de ușor. Există în credința oamenilor, în gesturile simple pe care nimeni nu le vede, dar care spun mai mult decât orice discurs. Există în limba pe care o vorbim, în felul în care rostim anumite cuvinte, în felul în care ne recunoaștem unii pe alții chiar și atunci când suntem departe.

Există în oamenii care nu au renunțat. În cei care, chiar și atunci când totul părea pierdut, au continuat să creadă că se poate mai mult. În cei care nu au plecat. Sau în cei care au plecat, dar nu au rupt niciodată legătura. Există în acele lucruri simple și tăcute care nu apar la televizor, dar care țin în viață un popor. Într-o masă în familie. Într-o biserică plină într-o zi de sărbătoare. Într-un copil care încă mai învață să spună „acasă".

România există în amintiri, dar nu este doar o amintire. Există în prezent, chiar dacă uneori este greu de recunoscut. Pentru că nu mai arată cum ne-am fi dorit. Pentru că nu mai seamănă cu promisiunile care ni s-au făcut. Pentru că, de multe ori, pare că este doar o umbră a ceea ce ar fi putut fi.

Această carte nu este o lecție de istorie. Nu este o analiză politică, chiar dacă politica apare inevitabil în fiecare pagină. Nu este nici o încercare de a da verdicte. Este, mai degrabă, o încercare de a înțelege. De a aduna bucăți de realitate, de memorie și de trăire și de a le pune împreună într-o poveste care nu este doar a mea, ci a multora dintre noi.

Este povestea unei întrebări care m-a urmărit ani de zile. O întrebare simplă, dar care, de fiecare dată când o rostești, capătă o altă greutate. O întrebare care nu cere neapărat un răspuns, ci te obligă să te uiți mai atent la ceea ce este în jurul tău.

România... spune-ne dacă mai ești.

LIBRIS | We know books

Prefață.
De ce am scris această carte

Această carte nu a început ca o carte. A început ca o idee de spectacol, ca un gând simplu care, la început, nu părea să ceară mai mult decât câteva pagini și o scenă luminată discret. Am vrut să scriu un text pentru un one man show — o piesă de teatru cu un singur personaj, fără decoruri complicate, fără artificii care să distragă atenția. Doar un om, în fața altor oameni. Doar o voce. Doar o poveste spusă direct, fără filtre.

Îmi imaginam un actor pe scenă, într-o liniște care apasă ușor, vorbind despre lucruri pe care le știm cu toții, dar pe care le rostim rar. Despre copilărie. Despre credință. Despre dezamăgiri. Despre speranță. Despre România, așa cum este ea trăită, nu așa cum este descrisă în discursuri sau în statistici.

La început, părea suficient. Câteva momente. Câteva replici bine așezate. O poveste care să se spună într-o oră și să lase în urmă câteva întrebări. Dar, pe măsură ce începeam să scriu, am descoperit că povestea nu se lasă redusă la

LIBRIS We know books

atât. Că nu începe într-un timp limitat. Că nu poate fi spusă în câteva pagini de text teatral.

Pentru că România nu este o replică. Nu este o scenă. Nu este un discurs care începe și se termină într-un interval clar. România este o acumulare de vieți, de amintiri, de contradicții. Este o stare care se schimbă, uneori fără să o înțelegi pe deplin. Este o viață întreagă de întrebări care nu se termină niciodată.

Și, fără să îmi dau seama exact când s-a întâmplat, textul pentru acel spectacol a început să crească. A început să ceară mai mult spațiu, mai multă liniște, mai mult timp. Am început să scriu despre copilăria mea la bunica, despre diminețile în care lumea părea simplă și întreagă, despre satele care se golesc încet, fără zgomot, despre mănăstirile în care oamenii intră cu lacrimi și ies, de multe ori, cu o liniște pe care nu o pot explica.

Am început să scriu despre oameni. Despre profesori care au încercat să țină aprinsă o lumină într-un sistem care nu îi ajuta. Despre proteste în care speranța apărea și dispărea în același timp. Despre televiziune și despre felul în care realitatea poate fi modelată până când nu mai seamănă cu ceea ce trăim. Despre politică, nu ca idee abstractă, ci ca forță care intră în viața oamenilor, uneori fără ca ei să își dea seama. Despre dezamăgirile și frământările acestei țări, despre oboseala acumulată în timp, despre acea senzație că lucrurile se repetă fără să se schimbe cu adevărat.

Și, la un moment dat, am înțeles că nu mai scriu un spectacol. Nu mai scriu replici care să fie rostite pe o scenă și apoi să se stingă odată cu luminile. Scriu o poveste. O poveste care nu aparține doar unui personaj, ci unei generații întregi. O poveste despre o țară care se caută pe sine, fără să știe întotdeauna încotro merge. O poveste despre un copil crescut la țară care, mai târziu, a încercat să înțeleagă lumea în care trăiește și locul pe care îl ocupă în ea.

De aceea, această carte nu este nici analiză politică, chiar dacă politica apare inevitabil printre rânduri, și nu este nici jurnal personal, chiar dacă multe dintre pagini pornesc din experiențe trăite. Este, mai degrabă, un monolog. Un monolog care nu se adresează doar celor care citesc, ci și celui care l-a scris. Un dialog interior care, odată pus pe hârtie, devine o conversație deschisă.

Este un monolog despre o țară care a trecut prin multe și care, chiar și atunci când pare pierdută, continuă să respire. Despre o țară care nu dispare, dar care se schimbă în feluri pe care uneori nu le înțelegem decât prea târziu. Despre oameni care pleacă, dar și despre oameni care rămân. Despre tăceri și despre lucruri nespuse.

Tocmai de aceea, dacă ar fi să vă dau o singură recomandare înainte de a începe lectura acestei cărți, ar fi aceasta: citiți-o cu voce tare. Nu pentru că ar fi o regulă, nu pentru că așa ar trebui citite cărțile, ci pentru că aceste pagini au fost scrise cu gândul la scenă. La respirația unui actor. La